

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 11. november 2020
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Rune Bæk Krogh
Sagsnr.: 2020-0030-4915
Dok.: 1668811

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 112 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 14. oktober 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Helene Bendtsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 112 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren på baggrund af den trykte dom U.2019.2593 fra Vestre Landsret, hvor en borger hæfter for tredjemands misbrug af sit NemID fordi borgeren havde givet vedkommende adgang til sin lejlighed, redegøre for om det er ministerens opfattelse, at det er en rimelig retsstilling?”

Svar:

1. Jeg har stor forståelse for de problemstillinger, som spørgeren rejser i dette og de følgende spørgsmål. Det må opleves som grænseoverskridende at få misbrugt sit NemID og pludselig blive afkrævet penge for varer, man ikke har købt, eller lån, man ikke har optaget. Derfor er mine embedsfolk sammen erhvervsministerens embedsfolk ved undersøge, om det er muligt at gøre mere for at beskytte ofrene, uden at det stiller de erhvervsdrivende ringere.

2. Spørgsmålet om et eventuelt behov for særskilt lovregulering af digitalt signerede meddelelsers retsvirkning blev grundigt overvejet i forbindelse med af indførelsen af lovgrundlaget for digital signatur. I november 1998 nedsatte Justitsministeriet sammen med Forskningsministeriet et udvalg, som skulle se på dette spørgsmål. Udvalgets arbejde resulterede i to delbetænkninger, betænkning nr. 1400/2000 om e-signatur og formkrav i lovgivningen og betænkning nr. 1456/2004 om e-signaturs retsvirkninger, og i beretning nr. 1517/2010 om elektronisk aftaleindgåelse og handel. Udvalget konkluderede, at spørgsmålet om uberettiget brug af andres digitale signaturer og eventuelle hæftelse burde behandles inden for de almindelige formueretlige regler, dvs. på samme måde som ved misbrug af en fysisk underskrift.

3. I forhold til spørgsmålet om hæftelse generelt kan jeg oplyse, at det allerede er det klare udgangspunkt i dansk ret, at man ikke bliver aftaleretligt forpligtet af en erklæring, der uberettiget afgives i ens navn eller ændres efter afgivelsen. Dette gælder også over for en løftemodtager, som er i god tro. Det beror dog på en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder, om eksempelvis en NemID-indehaver alligevel bliver aftaleretligt forpligtet ved misbrug af NemID-indehaverens digitale signatur. Denne vurdering henhører i sidste ende under domstolene, Efter omstændighederne kan NemID-indehaveren blive aftaleretligt forpligtet f.eks. ved at have handlet uagtsomt. Denne vurdering tager således udgangspunkt i dansk rets almindelige regler, som gælder, uanset om tredjemands misbrug af identifi-

kationsoplysninger med henblik på f.eks. låneoptagelse måtte angå en fysisk underskrift, NemID eller anden lignende teknologi.

4. Ved Vestre Landsrets dom af 10. april 2019 (Ugeskrift for Retsvæsen, side 2593), som der henvises til i spørgsmålet, fandt retten således ud fra en konkret vurdering, at omstændighederne omkring opbevaring af kode til NemID og selve nøglekortet i en lejlighed, hvortil tredjemand havde adgang, uden at vedkommende selv var til stede, medførte, at der var udvist en sådan grad af uagtsomhed, at sagsøgte hæftede for låneoptagelsen på aftaleretligt grundlag.

Tilsvarende betragtning blev anvendt i Højesterets domme af 8. januar 2019 (Ugeskrift for Retsvæsen, side 1192 og 1197), som der refereres til i bl.a. spørgsmål nr. 113 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg. Højesteret fandt, at det i den konkrete vurdering bl.a. bør indgå, under hvilke omstændigheder tredjemand er kommet i besiddelse af indehaverens nøgle (brugernavn, adgangskode og nøglekort til NemID), om indehaveren har haft kendskab til, at tredjemand er kommet i besiddelse af de pågældende oplysninger, og om indehaveren har gjort, hvad der var muligt for at forhindre misbrug, f.eks. ved at spærre sit NemID så hurtigt som muligt. Højesteret lagde til grund, at sagsøger havde udvist en sådan grad af uagtsomhed, at vedkommende hæftede på aftaleretligt grundlag i forbindelse med, at sagsøger havde udleveret sit nøglekort til NemID sammen med brugernavn og adgangskode til tredjemand.